

[Niels Helveg Petersen.]

med de økonomiske problemer inden så forfærdelig længe vil tvinge regeringen til at indse, at det ikke lader sig gøre at gribe sagen an på den måde; kendsgerningerne vil være for stærke.

Økonomiministeren gjorde i øvrigt det synspunkt gældende, at nu var det nødvendigt i en tid at fastholde en meget stram finanspolitik, og det ligger jo altså i luften, at der kommer en tid efter denne, hvor en sådan stram finanspolitik ikke bliver nødvendig; det er indtil videre, vi skal fastholde dette. Nu skal vi over et svagt punkt, og så kommer de glade dage tilbage. Jeg tror, det er et meget farligt synspunkt, og jeg tror, man burde læse perspektivplanredegørelsens advarsel på dette punkt. De glade 1960ere kommer ikke tilbage, vi vil ikke igen komme til at opleve, at vi kan tillade os den vækst i den offentlige aktivitet, som vi tillod os i 1960erne. Derfor er det farligt, og jeg vil advare imod, at man allerede nu begynder at foregøgle befolkningen, at det er en korttidsindsats, der skal til. Den indsats, der skal til for at rette betalingsbalanceunderskuddet op, er en langsigtet indsats, kommer til at strække sig også ud over denne regerings levetid; det kan i hvert fald siges med sikkerhed.

Statsministeren mente, at nu skulle vi lade diskussionen om mandatfordelingen falde, for 89 var jo mere end 88. Det er erkendt, det tør jeg ikke bestride, og jeg er helt klar til at lade denne diskussion falde, den fører os ingen vegne hen. Jeg vil kun én eneste gang, forhåbentlig, i denne periode minde om, at hvordan man end konstruerer de 89 og de 88 — hvis man ser på de underliggende stemmetal, så kan der ikke konstrueres nogen konstellation med Danmark, med Færøerne eller med Grønland, hvor der er flertal for en socialdemokratisk regering.

Statsministeren sagde, at det ikke var nogen naturlig løsning med en fireparti-regering. Man kan diskutere ordvalget; det, jeg ville sige i mit første indlæg, var, at det var en bedre løsning, når vi tager i betragtning, hvilke opgaver det er, vi står over for. Den nyeste formulering af samarbejdsvilkårene var nu, at man ville søge et bredt samarbejde mellem 5 partier fra sag til sag. Jeg vil sige, at den formulering er bedre end den, man ellers har anvendt, og som gik på,

at man ville søge et flertal, når det drejede sig om landbrugspolitik sammen med ét parti, når det drejede sig om industripolitik sammen med et andet, og når det drejede sig om forsvarspolitik sammen med et tredje. Jeg vil i hvert fald sige på mit partis vegne, at vi vil ikke være tilfreds med at få tildelt en birolle på et vist afgrænset område, som vel at mærke regeringen tildeler os. Det er klart, at vore ambitioner rækker videre end til at få tildelt et bestemt område, hvor vi kan få lov til at gøre vor indflydelse gældende, medens man i øvrigt på andre områder ser bort fra vore synspunkter.

Statsministeren var inde på forsvarsproblemerne og sagde, at man agtede at gennemføre sit forslag uanset forsvarskommissionen. Jeg forstod, at det var en fast overbevisning, og det skal jeg sådan set ikke komme ind på; det må blive regeringens afgørelse, om den vil gøre sådan. Men jeg må så også spørge: vil man drage konsekvensen af det standpunkt, agter man at opløse forsvarskommissionen? Der er vel egentlig ikke megen mening i, at forsvarskommissionen bliver siddende, hvis man på forhånd siger: ja men den agter vi under ingen omstændigheder at tage noget som helst hensyn til. Jeg vil gerne stille statsministeren det spørgsmål, om det er en konsekvens af regeringens holdning, at forsvarskommissionen nu kan ventes opløst.

Statsministeren var også inde på diskussionen om ansvarlighed eller ikke-ansvarlighed i oppositionsperioden. Jeg tror ikke, man skal belære de tidligere regeringspartier om, at der var områder, hvor socialdemokratiet holdt fast ved sin linje og ikke førte en uansvarlig politik, det har vi kvitteret for ved flere lejligheder. Men dér, hvor det kneb, dér, hvor vi ikke kunne finde socialdemokratiet, var, når det drejede sig om begrænsning af det private forbrug, når det drejede sig om begrænsning af det offentlige forbrug, hvor man modsatte sig udgiftsnedsættelser, og hvor man jo også stillede forslag om udgiftsforøgelser. Det er omkring dette problem, vi har hævdet, at socialdemokratiet førte en oppositionspolitik, som ikke var i overensstemmelse med de krav om ansvarlighed over for landets politik, vi mente et oppositionsparti har pligt til at vise.